

Архивски број: 08- 34/3
11-04-2023 година

Постапувајќи по претставката бр. 08-650/1 од 09.12.2022 година, поднесена од [REDACTED] против лицето [REDACTED] од Скопје, со живеалиште на [REDACTED], Скопје, за сторена дискриминација во областа на јавно информирање и медиуми, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (во натамошниот текст: Комисијата) врз основа на член 27 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 258/2020), на 11.04.2023 година го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ врз основа на припадност на маргинализирана група, родов идентитет и сексуална ориентација сторено од страна на Ленин Јовановски од Скопје врз припадници на ЛГБТИ+ заедницата во областа на јавно информирање и медиуми.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација на ден 09.12.2022 година е доставена претставка бр. 08-650/1 од страна на [REDACTED] со седиште на [REDACTED] Скопје. Во претставката подносителот тврди дека е сторена дискриминација по основ на пол, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, личен или општествен статус, сексуална ориентација и родов идентитет во друга област, односно на социјалната мрежа „FACEBOOK“ врз припадници на ЛГБТИ+ заедницата од страна на лицето [REDACTED] со адреса на живеење на [REDACTED] Скопје.

Имено, подносителот навел дека лицето [REDACTED] на социјалната мрежа „FACEBOOK“ од својот личен профил преку компјутерски систем на 26.06.2022 година во 12:47 часот преку објава во јавноста ширел ксенофобичен пишан материјал кој промовира омраза против маргинализирана група, односно објавил текст во прилог на видео, со содржина:

„Разбирам да парадараш и да се гордеш што си дипломирал, докторирал, си направил хуман гест, си изумил нешто... ама јавно да се гордеш на тоа што го примаш у уста, од позади или било каде од лично задоволство е стварно преглупо, многу смешно, недоветно...“. Кон објавениот текст е приложено видео од интернет сервисот „YOUTUBE“. Според подносителот, таквиот текст претставува вознемирување, кое како такво е несоодветно и неморално однесување со кое што се повредува личното достоинство, пред се кога истото предизвикува заплашување, одбивност, деградирање и понижување. Дополнително во претставката се истакнуваат меѓународни акти кои се однесуваат на говор на омраза, како и позитивни национални правни прописи кои содржат одредби поврзани со говорот на омраза. Во претставката како докази се наведени интернет врски од таквата објава и од личниот профил на потенцијалниот дискриминатор на социјалната мрежа „FACEBOOK“.

Комплементарно на горенаведеното, а во врска со слобода на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, Комисијата истакнува дека со човековите права и слободи, исто така, доаѓаат и одредени обврски, меѓу кои и таква која се состои во тоа колку е можно повеќе да се избегнуваат изјави и тврдења кои се неоправдано и неосновано навредувачки за другите, причинувајќи напад врз нивните права и слободи. Следствено на тоа, попречувањето на слободата на говорот на одредени лица од страна на властите, може да се смета за разумно доколку тоа е неопходно во едно демократско општество заради заштита на угледот и правата на другите.

Комисијата го цени, со Уставот на РСМ и меѓународните акти, загарантираното право, односно слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, како и слободата на говор, но исто така во предвид ја има и меѓународната судска пракса, пред се праксата на Европскиот суд за човекови права која се однесува на практикувањето на овие слободи и нивното ограничување. При оправдувањето на мерките кои во одредена мера ги санкционираат, односно ограничуваат горенаведените слободи, во предвид се земаат следните елементи: можноста правото да биде условено или санкционирано да е јасно утврдено и предвидено во правен пропис, истото да има легитимна цел и изречената мерка да ја оправдува целта, односно да го ограничи правото во онаа мера доволна за отстранување на повредата и предизвиканите штетни последици.

Следствено, токму во членот 10 од Европската конвенција за заштита на човековите права, кој се однесува на слободата на изразување, во ставот 2 е утврдено дека остварувањето на таквата слобода вклучува обврски и одговорности и може да биде предмет на одредени услови, ограничувања и санкции кои во едно демократско општество претставуваат неопходни мерки, меѓу другото, за заштита на угледот или правата на другите.

Согласно горенаведеното, објавениот текст несомнено претставува вознемирување во смисла на член 10 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, при што се повредува достоинството и се создава понижувачка и непријателска средина за оваа група на лица. Вознемирувањето е определено како противправно дејство – прекршок за што е предвидена и соодветна санкција, додека Комисијата согласно член 27 став 2 од Законот дава препорака како мерка за отстранување на истото.

Како легитимна цел за таквата препорака, односно мерка е отстранување на повредата на достоинството, односно отстранување на понижувачката и непријателска средина за оваа група на лица, со што се исполнуваат елементите така објавениот текст да не е во линија со загарантираните горенаведени слободи, туку напротив истиот да биде ограничен и санкциониран согласно праксата на Европскиот суд за човекови права и во смисла на член 10 став 2 од Европската конвенција за заштита на човековите права (*Pavel Ivanov v. Russia 35222/04, Vejdeland and others v. Sweden 1813/07, Beizaras and Levickas v. Lithuania 41288/15* итн.). Дотолку што таквиот текст е во спротивност со основните вредности кои произлегуваат од човековите права и слободи, а тоа се недискриминацијата, толеранцијата и социјалниот мир.

Врз основа на наведеното, Комисијата во согласност со член 27 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ја дава следната

ПРЕПОРАКА

1. СЕ ПРЕПОРАЧУВА лицето [REDACTED], веднаш по добивањето на мислењето со препораката да го избрише објавениот текст на својот личен профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“ и за истото да ја извести Комисијата **во рок од 30 дена од денот на добивање на мислењето.**
2. СЕ ПРЕПОРАЧУВА лицето [REDACTED] веднаш по добивањето на мислењето со препораката да им се извини на припадниците на ЛГБТИ+ заедницата на својот личен профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“ и за истото да ја извести Комисијата **во рок од 30 дена од денот на добивање на мислењето.**
3. СЕ ПРЕПОРАЧУВА лицето [REDACTED] во иднина да се воздржи од објави во било кој медиум кои претставуваат вознемирување врз било која основа, согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација.

НАПОМЕНА: Комисијата го следи извршувањето на мислењата и препораките за конкретните случаи на дискриминација, сè до нивното исполнување. Доколку субјектите кон кои е упатена Препораката не постапат по истата, Комисијата има законска надлежност да поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд за прекршоци, согласно член 27, став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација.

Скопје,
11.04.2023

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател
Исмаил Камбери

Доставено до:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. Архива на Комисијата